

Tekeningen van elektrische installaties verplicht?

In het algemeen wordt aangenomen dat het wettelijk verplicht is om bijgewerkte tekeningen te hebben van een elektrische installatie. Dat is vrijwel altijd een goede aanname. Daarbij wordt ook aangenomen dat de installateur voor die tekeningen moet zorgen. Maar dát is helaas veel minder vanzelfsprekend. Dit artikel legt uit hoe het zit en welke consequenties dat heeft voor facilitair management.

Foto's: Elektroraad

Elektrische installaties moeten meestal voldoen aan NEN 1010; een weinig toegankelijk boek over de veiligheid van elektrische installaties. Juist vanwege die ontoegankelijkheid zullen veel aanbesteders vertrouwen hebben in de juistheid en de volledigheid van deze bekende norm. Als een boek zo ingewikkeld in elkaar zit, zal het ook wel kloppen. De praktijk is echter een stuk minder florissant. NEN 1010 laat veel speelruimte voor eigen voorkeur. De norm geeft minimale voorschriften die vaak magerder zijn dan de marktpartijen zich veelal rea-

liseren. NEN 1010 geeft een bodemniveau voor de veiligheid; niet meer dan dat!

Regeling Bouwbesluit

Daarnaast wordt doorgaans aangenomen dat toepassing van NEN 1010 bij wet geregeld is. Ook dat is een al te gemakkelijke voorstelling van de werkelijkheid. De norm is weliswaar aangewezen in de Regeling Bouwbesluit, maar bij die aanwijzing zijn diverse bepalingen van NEN 1010 buiten beschouwing gebleven.

Het 'toeval' wil nu dat onder andere de be-

palingen uit NEN 1010 die iets bepalen over tekeningen, bij de aanwijzing buiten beschouwing zijn gebleven. Dat betekent dus dat deze bepalingen geen publiekrechtelijke aanwijzing kennen, zodat een privaatrechtelijke regeling noodzakelijk blijft. Een mogelijke oplossing is om in het bestek te bepalen dat de installateur zich bij het ontwerp en de aanleg van een elektrische installatie moet houden aan de hele NEN 1010 (dus inclusief de bepalingen die niet zijn aangewezen in de Regeling Bouwbesluit). Een krachtige oplossing omdat daar-

door in één keer de onvolledige aanwijzing door Regeling Bouwbesluit is opgelost. Het is trouwens niet zo dat de bepalingen die buiten de aanwijzing zijn gebleven te slecht zijn om van toepassing te verklaren. De bepalingen vallen simpelweg buiten de competentie van het ministerie dat de Regeling Bouwbesluit opstelt. Het is dus geen kwestie van 'niet willen' maar van 'niet kunnen'.

Specifieke beschrijving

Toch blijkt ook privaatrechtelijk geregelde toepassing van de hele NEN 1010 nog niet voldoende te zijn als het gaat om het maken van tekeningen. Zoals hiervoor al beschreven bevat NEN 1010 namelijk slechts een bodemniveau voor de veiligheid van elektrische installaties. Een aardige illustratie hiervan is de bepaling die de aanwezigheid van tekening regelt. Enigszins ingekort bevat deze bepaling de volgende tekst: 'Waar nodig moeten schema's, tekeningen of tabellen (...) aanwezig zijn, (...) Voor eenvoudige installaties kan worden volstaan met alleen een grondschema'.

In de bepaling staat dus niet dat er altijd tekeningen gemaakt moeten worden. Er staat 'waar nodig' moeten er tekeningen gemaakt worden. Maar wie bepaalt dan of dat nodig is? Mag de installateur dat dan zomaar zelf bedenken?

Gelet op het voorgaande is het dus handig

Het is belangrijk om bij de aanbesteding van elektrische installaties extra aandacht te schenken aan het gewenste tekeningenpakket

om goede afspraken te maken over de tekeningen die bij de oplevering moeten worden overhandigd. Dit wordt in de praktijk doorgaans gedaan door in het bestek een passage op te nemen die exact beschrijft welke tekeningen er moeten worden gemaakt, en wat er ten minste op die tekeningen moet staan. Bij het opstellen van die afspraken kan er een beroep worden gedaan op een Nederlandse Praktijkrichtlijn die is uitgebracht ter verheldering van NEN 1010. Toepassing van deze praktijkrichtlijn is facultatief. Een onsje meer of minder mag dus ook. Het belang van het maken van goede afspraken over het tekeningenpakket moeten we zoeken in een heel an-

dere hoek: de Arbowetgeving. Deze wet is gericht op de gebruiker van een pand. Dat hoeft dus niet de eigenaar van het pand te zijn. In de Arbowetgeving staat het volgende over het tekeningenpakket van een elektrische installatie: 3. 'Van iedere elektrische installatie zijn duidelijke, steeds bijgewerkte schema's beschikbaar alsmede alle overige gegevens die nodig zijn voor een

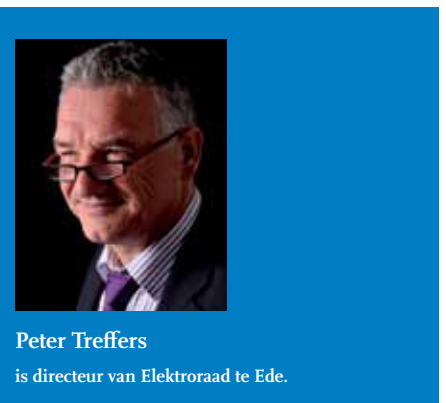
veilig gebruik van de elektrische installatie'. Dit artikel verplicht de werkgever dus om te zorgen dat de elektrische installatie dusdanig gedocumenteerd is dat een veilig gebruik ervan niet belet wordt. Gezien de raamwerkconstructie van de wet is niet uitputtend opgesomd wanneer er voldoende tekeningen, schema's en overige documentatie beschikbaar is. In geval van twijfel kan een beroep gedaan worden op de eerder in dit artikel genoemde praktijkrichtlijn.

De verplichting voor tekeningen is op basis van de bouwwetgeving dus anders geregeld dan op basis van de sociale wetgeving. Het is eigenlijk erg simpel. Als u

in het aanbestedingstraject niet voldoende aandacht besteedt aan het tekeningenpakket, loopt u een grote kans om niet aan de wet te voldoen bij ingebruikneming van de accommodatie.

Kortom

Tijdens de ontwerp- en aanlegfase van de elektrische installatie is de aanwezigheid van tekeningen niet automatisch verplicht. Dat moet expliciet privaatrechtelijk (bestek) worden geregeld. Tijdens het gebruik van de elektrische installatie door een arboplichtig bedrijf is het hebben van bijgewerkte tekeningen wel wettelijk verplicht. Het is dan ook belangrijk om bij de aanbesteding van elektrische installatie extra aandacht te schenken aan het gewenste tekeningenpakket. ■

Peter Treffers

is directeur van Elektraaad te Ede.